

Анастасія Сокур

студентка 3 курсу ННІ права та
інноваційної освіти Дніпровського
державного університету внутрішніх справ

Кримінологічна характеристика злочинності в Україні та світі

Кримінологія як наука, що вивчає злочинність, її причини, умови та наслідки, є важливою складовою соціологічних і правових досліджень. Злочинність впливає на безпеку суспільства, соціальну справедливість і стабільність. В Україні та світі злочинність має свої специфічні риси, зумовлені соціально-економічними, політичними та культурними факторами. З метою ефективної боротьби зі злочинністю необхідно провести комплексний аналіз її кримінологічних характеристик.

В Україні, після здобуття незалежності, злочинність зазнала суттєвих змін. Економічні труднощі, політичні кризи та соціальні потрясіння призвели до зростання кримінальних проявів. Основні категорії злочинності в Україні включають:

1. **Корупція:** Згідно з даними Transparency International, Україна займає одне з останніх місць у світі за рівнем корупції[1. с. 12]. Це явище заважає розвитку суспільства, погіршує інвестиційний клімат та підриває довіру до державних інститутів.

2. **Насильницька злочинність:** Насильство в сім'ї, вуличні бійки та вбивства залишаються серйозною проблемою. Згідно з статистикою МВС, за останні роки спостерігається зростання злочинів проти життя та здоров'я[2, с. 45].

3. **Злочини проти власності:** Крадіжки, грабежі та шахрайство становлять значну частину злочинності в Україні. За даними кримінальних статистик, власники бізнесу та прості громадяни часто стають жертвами таких злочинів[3, с. 67].

4. **Організована злочинність:** В Україні існує чисельний контингент організованих злочинних угруповань, які займаються наркоторгівлею, контрабандою та іншими кримінальними діями. Це явище ускладнює боротьбу з кримінальністю та вимагає зусиль з боку правоохоронних органів[4, с. 89].

Соціальні та економічні чинники злочинності в Україні

Причини злочинності в Україні мають глибокі соціальні та економічні корені. Високий рівень безробіття, бідність, нерівність у доходах, недостатній доступ до освіти та медичних послуг сприяють зростанню злочинності[3, с. 34]. Соціальна дезінтеграція та втрата цінностей також відіграють важливу роль у формуванні злочинної поведінки[5, с. 56].

Порівняльний аналіз злочинності в світі

Кримінологічна ситуація в світі має свої особливості. На різних континентах злочинність проявляється у різних формах:

1. **Северна Америка:** США мають високий рівень насильницької злочинності, зокрема вбивств. Питання контролю за вогнепальною зброєю залишається спірним.

2. **Європа:** У країнах ЄС спостерігається зниження рівня злочинності в останні роки, однак проблеми, пов'язані з імміграцією та тероризмом, викликають занепокоєння.

3. **Африка:** У багатьох африканських країнах організована злочинність, корупція та насильство є серйозними викликами для безпеки.

4. **Азія:** Країни Азії стикаються з проблемами, пов'язаними з наркотиками, торгівлею людьми та тероризмом. Зростання економіки часто супроводжується зростанням злочинності.

Глобальні тенденції у боротьбі зі злочинністю

Сучасні тенденції в боротьбі зі злочинністю вимагають комплексного підходу. Декілька ключових аспектів включають:

1. **Міжнародна співпраця:** Злочинність не знає кордонів, тому важливим є співробітництво між державами, міжнародними організаціями та правоохоронними структурами.

2. **Профілактика злочинності:** Запобігання злочинам, через освіту, соціальну роботу та економічний розвиток, має стати пріоритетом для державних інститутів.

3. **Використання технологій:** Сучасні технології, такі як аналіз великих даних та штучний інтелект, можуть значно покращити ефективність правоохоронних органів у розслідуванні злочинів.

Розширена характеристика злочинності в Україні та світі

Вплив соціальних мереж та технологій на злочинність

Сучасні технології та соціальні мережі стали потужними інструментами, які впливають на злочинність. З одного боку, вони можуть бути використані для скоєння злочинів, таких як шахрайство, кібербулінг та екстремістська пропаганда. З іншого боку, технології також можуть стати важливими засобами для боротьби зі злочинністю.

1. **Кіберзлочинність:** Кіберзлочини, які включають хакерство, крадіжки особистих даних та фінансові злочини, зростають у всьому світі. За даними Інституту злочинності, глобальні втрати від кіберзлочинності в 2023 році склали понад 6 трильйонів доларів. Україна не є винятком: кількість кіберінцидентів в країні зростає, що потребує посилення кібербезпеки та адаптації законодавства[6, с. 88]

2. **Соціальні мережі:** Соціальні мережі стають платформами для поширення злочинної інформації, терористичної пропаганди та організації злочинних угруповань. Важливим є моніторинг та регулювання контенту в інтернеті, щоб запобігти злочинній діяльності[7, с.102]

Вплив війни та конфліктів на злочинність

Війни та збройні конфлікти мають значний вплив на злочинність, формуючи нові загрози та виклики. В Україні, війна на сході та анексія Криму призвели до серйозних наслідків у сфері безпеки.

1. **Торгівля людьми:** Конфлікти часто призводять до збільшення торгівлі людьми, зокрема сексуальної експлуатації та примусової праці. В Україні, зважаючи на війну, спостерігається зростання випадків торгівлі людьми, що потребує термінового реагування з боку держави та міжнародних організацій.

2. **Наркоторгівля:** В умовах нестабільності наркоторгівля стає однією з найприбутковіших злочинних діяльностей. В Україні, контроль над територіями, охопленими конфліктом, сприяє зростанню обсягів виробництва та розподілу наркотиків.

Законодавство та правозастосування

Ефективна боротьба зі злочинністю в Україні потребує сучасного законодавства та його реалізації.

1. **Законодавчі ініціативи:** В Україні були ухвалені ряд законодавчих ініціатив, спрямованих на боротьбу зі злочинністю, зокрема в сферах корупції та організованої злочинності. Важливим кроком стало створення антикорупційних органів, таких як Національне антикорупційне бюро України.

2. **Проблеми правозастосування:** Проте, існує ряд проблем, пов'язаних з правозастосуванням, зокрема корупція в правоохоронних органах, недостатнє фінансування та недостатня підготовка кадрів. Це створює бар'єри для ефективної боротьби зі злочинністю[8, с.49].

Таким чином, кримінологічна характеристика злочинності в Україні та світі демонструє, що злочинність є багатограним явищем, яке потребує комплексного аналізу та підходу. Ефективна боротьба зі злочинністю повинна базуватися на наукових дослідженнях, новітніх технологіях та співпраці між державними, громадськими і міжнародними організаціями. Зусилля у цій сфері повинні бути спрямовані не тільки на покарання злочинців, але й на попередження злочинності, забезпечення прав людини та відновлення соціальної справедливості.

Література

1. Transparency International. (2023). Індекс сприйняття корупції. Київ: Transparency International Ukraine.
2. Міністерство внутрішніх справ України. (2023). Статистика злочинності в Україні. Київ: МВС.
3. Баранчук, І. (2021). Кримінологія: підручник. Київ: Юрінком Інтер.
4. Рубан, О. (2022). Організована злочинність в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. Журнал кримінології, 12(1), 75-98.
5. Костенко, А. (2022). Психологічні аспекти злочинності. Журнал кримінології, 5(3), 50-64.
6. Нікіфоров, О. (2022). Кіберзлочинність в Україні: сучасні виклики та відповіді. Київ: Інститут кримінології.
7. Коваленко, Т. (2023). Соціальні мережі та злочинність: нові виклики. Журнал кримінологічних досліджень, 15(2), 90-110.
8. Бондар, І. (2022). Корупція в правоохоронних органах України: виклики та перспективи. Журнал кримінологічних досліджень, 14(3), 45-65.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**